

ETKİNLİK ADI: Ağaçların Bölümleri

ALAN ADI: Fen

YAŞ GRUBU: 60-72 Ay

ALAN BECERİLERİ:

Fen Alanı:

FBAB1. Bilimsel gözlem yapma

FBAB5. Operasyonel tanımlama yapma

FBAB10. Bilimsel sorgulama yapma

KAVRAMSAL BECERİLER:

KB2.9. Genelleme Becerisi

KB2.9.SB2. Ortak özellikleri belirlemek

KB2.9.SB3. Ortak olmayan özellikleri belirlemek

EĞİLİMLER:

E1. Benlik Eğilimleri

E1.1. Merak

E2. Sosyal Eğilimler

E2.5. Oyunseverlik

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER:

Sosyal Duygusal Öğrenme Becerileri:

SDB2.3. Sosyal Farkındalık Becerisi

SDB2.3.SB4. Toplumsal normlar hakkında bir anlayış geliştirmek

SDB2.3.SB4.G1. Okulunun, yaşadığı toplumun veya dünyanın bir ihtiyacını/sorununu keşfeder.

Değerler:

D9. Merhamet

D9.3. İnsanı ve doğayı sevmek

D9.3.1. Doğayı korumaya önem verir.

Okuryazarlık Becerileri:

OB1.Bilgi Okuryazarlığı

OB1.3. Bilgiyi özetleme

OB1.3.SB2. Bilgiyi sınıflandırmak

ÖĞRENME ÇIKTILARI:

Fen Alanı:

FAB.1. Günlük yaşamında fenle ilgili olaylara/olgulara ve durumlara yönelik bilimsel gözlem yapabilme

FAB.1.b. Materyallerin gözlemlenebilir özellikleriyle ilgili verileri duyuları aracılığıyla toplar.

FAB.5. Fene yönelik olay ve olguları operasyonel/işevuruk olarak tanımlayabilme

FAB.5.c. Bitkilerin diğer canlılar tarafından kullanımına ait çıkarımlarını uygun örnekler vererek açıklar.

FAB.10. Fene yönelik günlük hayatla ilişki olay, olgu ve/veya durumlara yönelik bilimsel sorgulama yapabilme

FAB.10.a. Sürdürülebilir bir hayat için bitkilerin önemine yönelik sorular sorar.

İÇERİK ÇERÇEVESİ:

Kavramlar: Uzun-kısa, ince-kalın, pütürlü

Sözcükler: Tohum, kozalak, kök, gövde, yaprak, kabuk, dal, meyve

Materyaller: Kutu, dal, tohum, yaprak, kozalak, ağaç kabuğu, etkinlik kartları, taşlar

Eğitim/Öğrenme Ortamları: Sınıf

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

ETKİNLİKLER	<p>Daha önceden toplanmış olan dal, yaprak, tohum, kozalak, ağaç kabuğu gibi ağacın farklı bölümlerine ait materyaller bir kutuya konulur. Kutunun içinde neler olabileceğini tahmin etmeleri istenir. Göz bandı takılacağı ve kutudaki nesneyi dokunarak tahmin edecekleri söylenir (E1.1. Merak.). Gönüllü olan çocuklara öncelik verilerek göz bandı takılır, kutudaki nesnelere dokunarak birkaç nesne tahmin ederler. Her seçilen ve tahmin edilen materyal, masada veya yerde yapraklar, dallar, ağaç kabukları, tohumlar şeklinde gruplandırılır. Ortak olan ve ortak olmayan özellikleri hakkında konuşulur. (OB1.3.SB2. Bilgiyi sınıflandırmak, KB2.9.SB2. Ortak özellikleri belirlemek, KB2.9.SB3. Ortak olmayan özellikleri belirlemek.) Örneğin yapraklar ince, kalın; dallar uzun, kısa; ağaç kabukları düz, pütürlü; tohumlar birbirinden farklı, kozalaklar katmanlardan oluşmaktadır vs. şeklinde dokunsal ve görsel olarak özellikleri ile ilgili düşünceleri dinlenir (FAB.1.b. Materyallerin gözlemlenebilir özellikleriyle ilgili verileri duyarlı aracılığıyla toplar.). Ardından ağaçların hayatımız için öneminin çok büyük olduğu, öncelikle aldığımız havayı yaprakları sayesinde temizleyerek bizlere oksijen sağladığı; mevsim özelliklerini dengede tuttuğu, toprağa tutunduğu kökler sayesinde toprak kaymasını önlediği, birçok canlı için yuva olduğu (kuşlar, sincaplar, arılar vs.), kimi ağaçların meyveleriyle canlıları beslediği; mobilya, kâğıt vs. günlük yaşamımızda kullandığımız birçok ürünün ağaçtan yapıldığı hakkında karşılıklı sohbet edilir (FAB.5.c. Bitkilerin diğer canlılar tarafından kullanımına ait çıkarımlarını uygun örnekler vererek açıklar.). Ülkemizin birçok ağaç türüne ev sahipliği yaptığı, tüm vatandaşların bu çeşitliliğin devamının sağlanması açısından ağaçların korunmasına yardımcı olması gerektiği hakkında konuşulur, bu konu hakkında soru sormaları teşvik edilir (FAB.10.a. Sürdürülebilir bir hayat için bitkilerin önemine yönelik sorular sorar, SDB2.3.SB4.G1. Okulunun, yaşadığı toplumun veya dünyanın bir ihtiyacını/sorununu keşfeder, D9.3.1. Doğayı korumaya önem verir.).</p> <p>“Şimdi ağaçlar ve ağaçların bölümlerini bulma zamanı!” denir ve çocuklar masalara yönlendirilir. Daha önceden öğretmen tarafından hazırlanarak çocuk sayısı kadar çoğaltılan ağaçların bulunduğu kartlar çocuklara dağıtılır. Görsellerde yer alan ağaç türleri ve ağaç bölümleri (kök, gövde, yapraklar) hakkında konuşulur. Her birine de 6 adet taş dağıtılır. Kartlarda bulunan görsellere ait küçük resimlerin bulunduğu bir kutunun olduğu, her seferinde bir adet küçük resim seçecekleri söylenerek kartında aynı resim bulunanların kart üzerine bir adet taş koymaları istenir. Tüm resimleri tamamlayan çocuklar kartlarını birbirleri ile değiştirir; oyuna yeni kartlarla devam edilir. Çocukların ilgileri doğrultusunda etkinlik sürdürülür (E2.5. Oyun severlik.).</p>
DEĞERLENDİRME	<ul style="list-style-type: none"> • Ağaçlar bizim için neden önemlidir? • Hiç ağaç olmasaydı nasıl bir çevrede yaşardık? Bu durum sizi mutlu eder miydi? • Ağaçları ve doğayı korumak için her birimiz neler yapabiliriz? • Ormanda yürüyüş yaparken, oyun oynarken neler hissediyorsunuz? • Hep aynı türden ağaçlar olsaydı sizce dünyamızda ne gibi eksiklikler olurdu? Dünyamızdaki ağaçların çeşitliliği hakkında ne düşünüyorsunuz? • Ağaçların, bitkilerin yaşaması için neler gerekli? • Bu etkinlikte bir bölümü değiştirmek isteseydiniz, hangi bölümü değiştirdiniz? Neden?

FARKLILAŞTIRMA:

Zenginleştirme: Ağaçlarla ilgili çocuklardan gelen fikirler, merkezde bir kavramın olduğu ve bu kavramla ilgili akla gelen bağlantılı kavram ve olayların merkezden çıkan dallara yazıldığı bir yöntem olan zihin haritası yöntemi kullanılarak "Ağaçlar Zihin Haritası" oluşturulabilir. Orman gezilerinde farklı ağaç tohumları toplanarak gözlem kavanozlarına konulabilir. Ağaç dalları, tohumları, yaprakları ve ağaçların çiçeklerinden grup çalışmasıyla mandala ya da çeşitli özgün ürünler üretmelerine fırsat verilebilir. Farklı ağaç cinslerine ait olan yapraklar toplanarak her bir sayfaya o ağaca ait olan yaprak ile ağacın fotoğrafını içeren yaprak koleksiyonu kitabı oluşturulabilir.

Destekleme: Ağaçlar ile ilgili çocuklara eğitici bir video ya da belgesel izletilerek konunun daha somut hale gelmesi sağlanabilir. Kutuya elini sokmak konusunda tedirgin olan çocukların eldiven ya da maşa gibi kavrayıcı materyalleri kullanmaları sağlanabilir. Göz bandı takmak istemeyen çocuklar için gözlerini kapatması istenebilir. Etkinlik süreci, çocukların dikkat sürelerine göre belirlenebilir. Oyun sırasında ihtiyaç duyan çocuklara akran eşleşmesi yapılabilir. Kart ve kutudan çıkan resim eşleştirmesi aşamasında ipuçları kullanılarak bireysel destekte bulunulabilir. Değerlendirme sorularının sayısı azaltılarak etkinlik basitleştirilebilir ya da farklı zamanda değerlendirme yapılarak etkinlik daha küçük parçalara ayrılabilir.

AİLE / TOPLUM KATILIMI:

Aile Katılımı: Ailelere, hafta sonu ormana gitmeleri ve ormandaki ağaç türlerini gözlemlemeleri, ağaçlara zarar vermeden farklı örnekler toplayarak mevsim kumbarası oluşturmaları istenir.

Toplum Katılımı: Orman ile ilgili mesleği olan kişilerin okula davet edilerek öğrencilere ağaçlar ile ilgili daha detaylı bilgi vermeleri ve mesleklerini tanıtmaları istenir.